



PI-157

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) Examination

April / May - 2016

Sanskrit : CE-404

કાવ્યપ્રકાશ - ૨,૧૦ મમ્મટ:

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો લખવા ફરજિયાત છે.

(૨) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ ગમે તે ત્રણ સંદર્ભ સહિત સમજાવો : ૧૪

(૧) તાત્પર્યાર્થોઽપિ કેષુચિત્ ।

(૨) પીનો દેવદત્તો દિવા ન ભુક્તે इत्यत्र च रात्रिभोजनं न लक्ष्यते ।

(૩) सर्वेषां प्रायशोऽर्थानां व्यञ्जकत्वमपीष्यते ।

(૪) साक्षात्सङ्केतितं योऽर्थमभिधत्ते स वाचकः ।

(૫) परमाण्वाद्रीनान्तु गुणमध्यपाठात् पारिभाषिकं गुणत्वम् ।

(૬) क्रियायाः प्रतिसेधाऽपि फलव्यक्ति विभावना ।

૨ સંકેત એટલે શું તે જણાવી, સંકેત વિષયક વિવિધ મતોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૨ કાવ્યપ્રકાશનું ગ્રંથ કર્તૃત્વ ચર્ચો. ૧૪

૩ 'લક્ષણા તેન ષડ્વિદ્યા' આ વિધાનની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૩ મમ્મટના મતે વ્યંજનાનું સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર સવિસ્તર સમજાવો. ૧૪

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

૧૪

- (૧) મમ્મટનું જીવન
- (૨) અભિહિતાન્વયવાદ
- (૩) શબ્દશક્તિના ત્રણ પ્રકારો
- (૪) અભિધામૂલા વ્યંજના

૫ બે-ત્રણ વાક્યોમાં જવાબ આપો : (ગમે તે સાત)

૧૪

- (૧) મમ્મટના મતે શબ્દના કેટલા પ્રકાર છે ? કયા કયા ?
- (૨) શબ્દમાંથી અર્થ આપનારી શક્તિઓ કેટલી છે ? કઈ-કઈ ?
- (૩) તાત્પર્યાર્થ ક્યારે પ્રગટ થાય છે ?
- (૪) ઉપાધિ એટલે શું ? તેના પ્રકારો જણાવો.
- (૫) સન્નિધિ એટલે શું ?
- (૬) શુદ્ધા લક્ષણા કોને કહેવાય ?
- (૭) વ્યંજના શબ્દ સમજાવી, વ્યંજના શક્તિ કોને કહેવાય ?
- (૮) સંકેતનો અર્થ શું થાય છે ?
- (૯) ઉપાદાન લક્ષણાનું ઉદાહરણ સમજાવો.
- (૧૦) વ્યંજના શબ્દનો અર્થ આપો.
- (૧૧) વિભાવના અલંકાર કોને કહેવાય ?
- (૧૨) 'સ્વભાવોક્તિ' અલંકારનું લક્ષણ આપો.